

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Yhteisten tutkinnon osien päivitystyön tilannekatsaus

11.8.2025

Tuija Artama
Opetushallitus
Ammatillinen koulutus

Päivitystyön lähtökohdat

- Päivittämisen tavoitteena on vastata työelämän ja yhteiskunnan muuttuneisiin osaamistarpeisiin.
- Lisäksi päivitystyössä kiinnitetään huomio Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukseen liikunnan ja terveystiedon palauttamisesta tutkinnon perusteisiin.

Päivitystyön laajuus

- Päivityksen kohteena ovat ammatillisten perustutkintojen yhteisten tutkinnon osien pakolliset osa-alueet
- Osa-alueiden osaamispisteet säilyvät ennallaan
- Arviointikriteerit säilyvät ennallaan
- Työkyvyn ja hyvinvoinnin ylläpitäminen osa-alueen nimen muutos
 - Asetusmuutos lausunnolla [Lausunto – Lausuntopalvelu](#) 29.8.2025 saakka.
- Yhteisten tutkinnon osien osa-alueiden päivitystyön yhteydessä tehdään joitakin muutoksia myös kaikissa ammatillisissa perustutkinnoissa oleviin valinnaisiin ammatillisiin tutkinnon osiin

Päivitystyön aikataulu

2025	
Maaliskuu	Päivitystyön aloituswebinaari 20.3.2025
Maaliskuu–Heinäkuu	Valmistelu Opetushallituksessa ja YTO-opettajaverkostoissa
Elokuu	Osa-alueiden luonnosten esittely kaikille avoimessa webinaarissa 11.8.2025
Syyskuu	Lausuntokierros Lausuntopalvelu.fi:ssä 1.9.-28.9.2025
Lokakuu–Joulukuu	Päivitystyön viimeistely
Joulukuu	Päivitettyjen ammatillisten perustutkintojen tutkinnon perusteiden julkaisu
2026	
Tammikuu–Toukokuu	Toimeenpanon tuen tilaisuuksia
Elokuu	Tutkinnon perusteiden voimaantulo 1.8.2026

Huomioita osa-alueiden sisällöistä

- Opiskelijoiden lähtötason huomiointi osaamistavoitteita laadittaessa
 - Lähtökohtaisesti ammatillista perustutkintoa suorittavalla on perusopetuksen oppimäärä suoritettu
 - Koulutuksen järjestäjän tukitoimet osaamisen hankkimisessa
- Osa-alue on kokonaisuus-> kokonaisuusotsikoille tai osaamistavoitteille ei määritellä erillisiä laajuuksia tai painoarvoja
- Osaamistavoitteet pyritään kirjoittamaan "aikaa kestäväksi" ja vain harvoin voidaan kirjoittaa yksityiskohtaisia luetteloita
 - opettajan osaamista on painottaa kulloinkin osaamistavoitteen pohjalta keskeisiä asioita ja näkökulmia

Huomioita osa-alueiden sisällöistä

- Alasidonnaisuutta poistettu osaamistavoitteista
 - Sisällön sitominen opiskeltavaan alaan edelleen mahdollista
 - On kuitenkin tarkoituksenmukaista, että esimerkiksi ammattitaitovaatimusten mukainen alan käsitteistö tai alalla tarvittava matemaattinen osaaminen opiskellaan ammatillisissa tutkinnon osissa
- Useassa osa-alueessa osaamistavoitteissa viitataan työelämään, joka on laajempi käsite kuin ala. Mutta tällöin sisältöä voidaan sitoa myös opiskeltavaan alaan.
- Osaamistavoitteissa käytetyt verbit rajaavat osaltaan tasovaatimusta: esim. tulkitsee, tuntee, hyödyntää, tietää
- Sanojen muoto rajaa osaltaan tasovaatimusta: esim. vaikutuksia ei tarkoita kaikkia vaikutuksia vaan joitain (vrt. vaikutukset)

Huomioita osa-alueiden sisällöistä ja niiden suorittamisesta

- Osaamistavoitteissa ei oteta kantaa, hankitaanko osaamista lähiopetuksessa, työelämässä, verkossa, jne -> nämä ovat koulutuksen järjestäjien ja opettajien päätöksiä henkilökohtaistamisen periaatteiden mukaisesti
- Opetuksen ja ohjauksen määrä: "Ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa tutkinnon osan tai yhteisen tutkinnon osan osa-alueen suorittamiseksi tarvittavan opetuksen ja ohjauksen määrä on vähintään 12 tuntia osaamispistettä kohti. Tuntimäärä voi kuitenkin olla säädettyä suurempi tai pienempi opiskelijan oppimisvalmiuksien tai yksilöllisten valintojen perusteella." (673/2017, 10a §)

Poimintoja: Viestintä- ja vuorovaikutusosaaminen

- Suullisen ja kirjallisen viestinnän sanoittaminen
- Yleiskielen käyttäminen
- Tiedonhakutaidot ja tiedon luotettavuuden arvioiminen
- Kriittisen lukutaidon osaaminen
- Tietoturva- ja tietosuojasaaminen
- Taiteen ja kulttuurin hyödyntäminen hyvinvoinnin tukemisessa
- Yhteistyö- ja vuorovaikutustaidot

Poimintoja: Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen

- Vain pieniä "ulkonäkömuutoksia", esim. sulkujen poistamista
- "käyttää (etsii) taulukoista ja kuvaajista saatavaa tietoa ongelmien ratkaisemisessa"

Poimintoja: Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen

- Työelämässä toimiminen osa-alueessa ensiapuosaaminen
- Turvallisuusosaaminen
- Kansantalouteen liittyvä osaaminen
- Oppimistyylit ja -strategiat
- Toiminta muuttuvissa tilanteissa
- Asiakaslähtöinen toiminta
- Kokonaisvaltainen työkyky ja hyvinvointi
- Oma toiminta kestävä kehityksen edistämiseksi

Lausuntojen käsittely opettajaverkostoissa

- 6.10.2025 klo 12.00 -16.00 Viestintä ja vuorovaikutusosaaminen
- 9.10.2025 klo 12.00-16.00 Yhteiskunta- ja työelämäosaaminen
- 10.10.2025 klo 9.00-12.00 Matemaattis-luonnontieteellinen osaaminen
- Opettajaverkostojen yhteystiedot: [Ammatillisten perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat | Opetushallitus](#)

Ajankohtaista

- **YTO-kahvit syksyllä 2025!**
 - 30.10.2025 klo 14.30-15.30
 - 11.12.2025 klo 8.30-9.30
- Aito-hanke järjestää tekoälykoulutusta
 - Lisätietoja: [Ammatillisten perustutkintojen yhteiset tutkinnon osat | Opetushallitus](#)

ammatillinenkoulutus@oph.fi

A decorative graphic consisting of thick, wavy, overlapping lines in green and blue, flowing from the bottom left towards the top right, framing the text.